

Inleiding bouwstenen

Wat maakt het beroep van leraar uniek?

Als u nu denkt: dat klinkt als een goeie startvraag voor een project waarin je de aantrekkelijkheid van de leer- werkplek van de leraar wil onderzoeken, waarin je wil nagaan hoe de professionaliteit van leraren blijvend kan versterkt worden en wat we kunnen verhelpen aan de – onterechte – wankelende maatschappelijke waardering van onze leraren, dan denkt u inderdaad juist.

De Vlor startte een goeie twee jaar geleden met een meerjarig en innovatief project genaamd '[De leraar op school en in de samenleving](#)'. Een projectgroep, met Marianne Coopman en Veerle Hendrickx als gewaardeerde voorzitters, zette zijn schouders onder dit project.

De hoofdvraag? Hoe kunnen we meer mensen motiveren om een sterke leraar te worden – én te blijven – binnen een maatschappij die de leraar ook naar waarde schat?

Van het belang van dit thema hoef ik - denk ik - deze zaal niet te overtuigen. Maar naast het thema was het project 'De leraar' anders dan anders. Als aanvulling op zijn sterke representatieve werking verkende de Vlor in dit project diverse *alternatieve* participatiemethodes. We wilden een project mét de leraar, niet alleen over de leraar.

Daarom richtten we binnen het project een heus [lerarenpanel](#) op. Na een open oproep stelden we een divers en onafhankelijk lerarenpanel samen van zo'n 15-tal leraren, onder voorzitterschap van VRT-journalist Brigitte Vermeersch. Het lerarenpanel is twee jaar lang een van drijvende krachten van het project geweest. Hun engagement voor dit project en dus voor hun beroep was niet minder dan hartverwarmend. Ondanks een drukke en belastende coronaperiode maakten de leraren tijd vrij om steeds weer met collega's vol enthousiasme in gesprek te gaan over hun beroep. We stelden vaak samen vast na een vergadering dat we allemaal vol energie zaten om de kracht van het lerarenberoep verder uit te dragen.

Maar het bleef niet bij een lerarenpanel. We organiseerden ook veel andere participatiemomenten om het project en dus de Vlor, verder te voeden. We hoorden ook niet alleen leraren, maar ook directeurs, ondersteuners of ouders. Zo organiseerden we focusgroepen en gesprekstafels. Misschien herinneren jullie zich ook het [ideeënplatform](#), waar geïnteresseerden zes weken lang ideeën konden neerpennen en met elkaar in interactie konden gaan over het lerarenberoep. Die zes weken leverden meer dan 300 ideeën op en honderden reacties. We waren ook blij vast te stellen dat meer dan de helft van de geregistreerde gebruikers bestond uit leraren zelf.

We gingen ook langs op scholen zelf, voor [gesprekken met schoolteams](#). Deze gesprekken, zeer geanimeerd, soms zelfs emotioneel, gaven de verzamelde input nóg meer diepte, dit keer vanuit de unieke bril van een schoolteam.

Alle verzamelde ideeën, documenten en voorstellen kunt u trouwens rustig nalezen op de website van de Vlor.

Wat maakt het beroep van leraar uniek?

Dit was de startvraag waar alles in het project mee is begonnen. De kernvraag rond de uniciteit van het leraarschap hebben we eerst verkend via vier gesprekstafels met heel wat verschillende profielen binnen, buiten en rond het onderwijswerkveld. Onder de deelnemers waren er natuurlijk leraren. Toekomstige, huidige, gepensioneerde leraren, maar ook leraren die waren afgehaakt, ook leerlingen, directeurs, begeleiders, ondersteuners, docenten uit het volwassenenonderwijs, deeltijds kunstonderwijs en ook het hoger onderwijs, pedagogen, filosofen en zelfs een loopbaancoach.

Vervolgens ging het lerarenpanel met de gesprekstafels aan de slag. Ze combineerde de rijke input van de gesprekken met haar eigen ervaringen uit de klaspraktijk. Daaruit destilleerde het panel uiteindelijk [vijf bouwstenen](#). Vijf essentiële pijlers van het lerarenberoep. Ze vormden het verder referentiekader van het project, omdat de bouwstenen gedragen zijn door het lerarenpanel en de projectgroep van de Vlor. De bouwstenen zijn dan ook het eindresultaat van grondig denken en brainstormwerk van heel wat mensen.

De bouwstenen drukken dan ook krachtig en waardierend uit waar leraarschap om draait. Ze vormen een positief tegenwicht voor het woelige klimaat waarin leraren vandaag functioneren. Er is een perceptiewijziging nodig en daar wil de Vlor aan bijdragen.

We hebben ondertussen van de bouwstenen ook een mooie poster gemaakt. De poster hangt hier op verschillende plaatsen rond. We hebben ze ook opgestuurd naar alle Vlaamse scholen, zodat de bouwstenen een mooie plek krijgen in de lerarenkamer, of misschien zelfs, daarbuiten.

U bent nu natuurlijk vooral benieuwd naar de bouwstenen zelf.

We kijken eerst naar een video waarin de bouwstenen worden voorgesteld. Daarna gaan we luisteren naar enkele leraren uit het lerarenpanel zelf, Nicolas, Isabel, Sarah, Dag, die nader zullen verklaren wat de bouwstenen betekenen vanuit hun ervaring in de klaspraktijk en zeer belangrijk, waarom ze specifiek voor ú belangrijk zijn. Ik zou zeggen: laat u inspireren!

Simon Grymonprez (Vlor-secretariaat)